

Na osnovu člana 28. Zakona o zaštiti od požara (Sl. glasnik RS br. 111/2009) direktor privrednog društva **VAHALI METAL TREATMENT d.o.o.** Zasavica II, Aleksandra Markovića 227, donosi:

P R A V I L A Z A Š T I T E O D P O Ž A R A

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilima zaštite od požara (u daljem tekstu: Pravila), u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara (u daljem tekstu: Zakon) i drugim donetim propisima, a u cilju zaštite života ljudi i imovine od požara, VAHALI METAL TREATMENT d.o.o. (u daljem tekstu: Poslodavac) organizuje i obezbeđuje sprovođenje mera za sprečavanje i otkrivanje, kao i mere za gašenje požara.

Član 2.

Zaštita od požara (u daljem tekstu: ZOP) obuhvata skup mera i aktivnosti, normative, pravne, organizaciono-tehničke, preventivne, obrazovne, informativno-vaspitne i druge mere koje se sprovode radi sprečavanja izbijanja i širenja požara.

ZOP se organizuje i neprekidno sprovodi na svim mestima koja su izložena opasnosti od izbijanja požara.

Član 3.

Za organizaciju ZOP i njeno uspešno funkcionisanje, nadležan je direktor.

Mere ZOP propisane ovim Pravilima, dužni su da sprovode svi zaposleni, kao i sva druga lica koja se po bilo kom osnovu nalaze u prostorijama poslodavca.

Član 4.

Ova Pravila utvrđuju mere i poslove u vezi sprovođenja i unapređenja ZOP i to:

-) Mere ZOP
-) Prava, obaveze i odgovornosti direktora, lica zaduženog za obavljanje poslova preventivne ZOP i zaposlenih u vezi sprovođenja mera ZOP
-) Odgovornost zaposlenih zbog nepridržavanja propisanih mera ZOP
-) Obuka zaposlenih i provera znanja
-) Postupak u vezi sa izdavanjem odobrenja za izvođenje radova zavarivanja, rezanja i lemljenja na privremenim mestima
-) Plan evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara
-) Tehničke opreme i sredstava za gašenje požara
-) Prelazne i završne odredbe

II MERE ZAŠTITE OD POŽARA**Član 5.**

U cilju otklanjanja uzroka požara, sprečavanja izbijanja, širenja i gašenja požara, spašavanja ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom, kod poslodavca će se sprovoditi sl. mere ZOP:

-) Pri projektovanju i izvođenju radova adaptacije i rekonstrukcije na postojećim objektima, projektovanju i izgradnji novih objekata, ugradnji uređaja i opreme u tim objektima, eksploataciji i održavanju objekata, primenjuju se zakonom propisani tehnički normativi i standardi ZOP
-) Na osnovu procene požarne ugroženosti, objekti poslodavca se opremaju adekvatnim tipom, vrstama i količinom opreme i sredstava za gašenje požara
-) Sva vozila poslodavca moraju biti snabdevena ručnim PP aparatima tipa S-3 ili S-6
-) Uređaji, oprema i sredstva za gašenje požara moraju se održavati u ispravnom stanju, namenski koristiti, postavljati na posebno označenim mestima i biti dostupni za upotrebu
-) PP aparati i hidranti moraju se redovno servisirati dva puta godišnje i kontrolno ispitivati, o čemu se vodi posebna evidencija
-) Iskorišćeni ili neispravni PP aparati moraju se odmah ukloniti i po hitnom postupku predati ovlašćenoj službi da ih osposobi i vrati na njihovo mesto, a ukoliko su za otpis, potrebno je zameniti ih novim
-) Električne, ventilacione, toplotne, gromobranske, gasne i dr. instalacije i uređaji u objektima, moraju se izvesti, odnosno postaviti tako da ne predstavljaju opasnost od izbijanja požara
-) Poslodavac je dužan da na objektima električne, ventilacione, toplotne, gromobranske, gasne i dr. instalacije održava u ispravnom stanju, a prema važećim tehničkim propisima i standardima
-) U određenim delovima objekata u kojima se drže ili koriste zapaljive tečnosti i drugi lako zapaljivi materijali, zabranjeno je pušenje, upotreba otvorenog plamena, alata koji varniči, korišćenje grejnih uređaja sa usijanom površinom, kao i držanje i smeštaj materijala sklonih samopaljenju
-) Zapaljiv materijal je zabranjeno smeštati na stepeništima, u hodnicima i ostalim prolazima
-) U prostorijama i objektima poslodavca ne smeju se upotrebljavati rešoi, grejalice, električni radijatori i drugi slični termoelektrični aparati i grejna tela, osim u posebno opremljenim prostorijama za tu namenu i uz prethodno pribavljenu saglasnost odgovornog radnika za obavljanje poslova preventivne ZOP
-) Nakon upotrebe, obavezno je isključivanje termo-električnih aparata, uređaja i drugih grejnih tela
-) Prostor ispred elektro-razvodnih ormara mora uvek biti čist kako bi u slučaju požara prekidač za isključenje napona bio lako dostupan
-) Elektro-razvodni ormari moraju biti stalno zaključani a ključevi od ormara ostavljeni na posebno označenom mestu
-) Prilazi PP aparatima i elektro-razvodnim ormanima moraju biti slobodni najmanje u razmaku od 80 cm

**III PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI DIREKTORA, LICA ZADUŽENOG
ZA OBAVLJANJE POSLOVA PREVENTIVNE ZOP, ODOGOVORNIH LICA
I DRUGIH ZAPOSLENIH U VEZI SPROVOĐENJA MERA ZOP****Član 6.**

Svi zaposleni u okviru poslova iz svog delokruga rada moraju se posebno upoznati sa merama ZOP koje su za njih od posebne važnosti i za čije su sprovođenje oni odgovorni.

Član 7.

Direktor je neposredno odgovoran za organizaciju i sprovođenje mera ZOP, a naročito:

- / Organizuje obavljanje poslova ZOP
- / Preko odgovornih radnika prati i kontroliše sprovođenje preventivnih mera ZOP
- / Donosi opšta akta, planove i programe iz oblasti ZOP
- / Obezbeđuje primenu propisanih i naloženih mera ZOP
- / Obezbeđuje potrebna finansijska sredstava za realizaciju planiranih potreba ZOP
- / Pokreće postupke odgovornosti zaposlenih zbog nesprovođenja mera ZOP

Član 8.

Poslove preventivne ZOP može da obavlja lice sa IV, V, VI ili VII stepenom stručne spreme, tehničke struke i položenim stručnim ispitom za radnike koji rade na poslovima ZOP.

Član 9.

Lice za obavljanje poslova ZOP (referent ZOP) posebnom Odlukom određuje direktor.

Referent ZOP ima pravo i obavezu, a naročito:

- / Preduzima sve potrebne preventivne mere ZOP u cilju zaštite ljudi i imovine
- / Neposredno je odgovorno za sprovođenje mera ZOP i doslednu primenu Pravila ZOP
- / Učestvuje u izradi nacrtu opštih akata, programa i planova ZOP
- / Vrší osnovnu obuku zaposlenih iz oblasti ZOP najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na rad, kao i proveru znanja iz oblasti ZOP najmanje jedanput u tri godine
- / Vodi računa o nabavci i čuvanju sredstava i opreme za gašenje požara
- / Vrší zamenu i povlačenje dotrajalih, zastarelih, i neupotrebljivih aparata i druge PP opreme
- / Vrší stalnu kontrolu i obilaske objekata poslodavca u cilju sagledavanja propusta i primene preventivnih mera ZOP i o uočenim propustima i nedostacima pismenim putem obaveštava direktora
- / Učestvuje, odnosno, prisustvuje inspeksijskom nadzoru od strane inspektora ZOP
- / Otklanja utvrđene nedostatke od strane inspektora ZOP naložene rešenjem, u datim rokovima i pismeno obaveštava MUP o izvršenju naloženih mera
- / Obaveštava direktora o utvrđenim nedostacima i naložima inspeksijskih organa radi preduzimanja mera za njihovo otklanjanje
- / Prati i proučava zakonske i druge propise iz oblasti ZOP
- / Stara se o ustrojavanju, urednom i ažurnom vođenju evidencija iz oblasti ZOP

Član 10.

Odgovorna lica, u smislu ovih Pravila, jesu lica koja imenuje direktor.

Spisak odgovornih lica dat je u prilogu 1 Pravila.

Odgovorna lica sarađuju sa referentom ZOP, a odgovorna su i dužna da:

-) Vrš permanentnu kontrolu rada zaposlenih u smislu primenjivanju preventivnih mera ZOP u delu pogona kojim rukovode
-) Privremeno obustave svaku vrstu rada kada utvrde neposrednu opasnost od izbijanja požara/eksplozija i o obustavi rada obaveste referenta ZOP i direktora
-) Zaposlene koji puše na nedozvoljenim mestima usmeno opominje, a u slučaju ponavljanja prekršaja podnosi poslovodstvu preduzeća zahtev za pokretanje disciplinskog postupka
-) U slučaju požara i drugih vanrednih situacija organizuju gašenje, evakuaciju i spasavanje lica i imovine i blagovremeno izveštava vatrogasnu jedinicu i druge organe
-) Kontrolišu zakrčenost prolaza i puteva za evakuaciju i spašavanje, elektro ormana i PP opreme

Član 11.

Zaposleni radnici su osnovni nosioci poslova i radnih zadatka iz oblasti ZOP i imaju pravo i dužnost da neposredno učestvuju u organizovanju, sprovođenju i unapređenju ZOP, a naročito da:

-) Preduzimaju, sprovode i pridržavaju se svih propisanih mera ZOP
-) Učestvuju u osposobljavanju i vršenju provere znanja za primenjivanje mera ZOP
-) Otklanjaju uzroke požara i eksplozija i njihovih posledica
-) Učestvuju u gašenju požara ako to mogu da izvedu bez opasnosti po sebe i druga lica
-) O uočenom kvaru na uređajima, instalacijama ili bilo kojoj drugoj nepravilnosti koja može da dovede do požara ili eksplozije, odmah izveste svog neposrednog rukovodioca, kako bi se preduzele hitne mere da se nepravilnosti otklone

IV ODGOVORNOSTI ZBOG NESPROVOĐENJA MERA ZOP**Član 12.**

Odgovornost direktora, referenta ZOP, odgovornih lica i svih drugih zaposlenih iz oblasti ZOP može da bude:

-) Disciplinska
-) Materijalna
-) Prekršajna i
-) Krivična

Nesprovođenje i nepridržavanje mera ZOP iz odredbi ovih Pravila smatra se težom povredom radne dužnosti.

Odgovornost iz gornjeg stava ne isključuje prekršajnu, krivičnu i materijalnu odgovornost.

Član 13.

Prekršajna odgovornost zaposlenih utvrđena je odgovarajućim odredbama Zakona o ZOP, Zakona o eksplozivnim materijama, zapaljivim tečnostima i gasovima, Uredbe o merama ZOP pri izvođenju radova zavarivanja, rezanja i lemljenja i drugih propisa iz predmetne materije.

Krivična odgovornost zaposlenih utvrđena je odgovarajućim odredbama Krivičnog zakona Republike Srbije, u poglavlju - *Krivična dela protiv opšte sigurnosti ljudi i imovine*.

V OBUKA ZAPOSLENIH I PROVERA ZNANJA**Član 14.**

Upoznavanje zaposlenih sa opasnostima i preventivnim merama ZOP vrši se teorijskom nastavom i praktičnom obukom.

Član 15.

Poslodavac je dužan da izvrši osnovnu obuku svih zaposlenih radnika najkasnije u roku od jedne godine od dana stupanja na rad.

Neodazivanje zaposlenog pozivu za prisustvovanje obuci smatra se težom povredom radne obaveze.

Periodična provera znanja vrši se jednom u tri godine.

Član 16.

Obuka zaposlenih sprovodi se po posebno izrađenom Programu na koji se pribavlja pozitivno mišljenje nadležnog organa unutrašnjih poslova.

Program tematski definiše vreme trajanja obuke, proveru znanja i evidenciju o obučenosti zaposlenih.

**VI POSTUPAK U VEZI SA IZDAVANJEM ODOBRENJA ZA
IZVOĐENJE RADOVA ZAVARIVANJA, REZANJA I
LEMLJENJA NA PRIVREMENIM MESTIMA****Član 17.**

Ovi radovi se mogu izvoditi na osnovu Uredbe o merama ZOP pri izvođenju radova zavarivanja, rezanja i lemljenja (Službeni glasnik SRS br. 50/79).

Izvođač radova dužan je da dostavi pismeni zahtev za odobrenje izvođenja radova zavarivanja, rezanja i lemljenja (u daljme tekstu: zavarivanje). Zahtev sadrži:

- 1) Naziv podnosioca zahteva
- 2) Broj i datum zahteva

-) Naziv preduzeća koje će izvoditi radove
-) Objekat, odnosno mesto gde se radovi vrše (bliža identifikacija lokacije)
-) Opis radova
-) Vremenski period izvođenja radova
-) Lično ime rukovodioca radova
-) Potpis i pečat podnosioca zahteva

Zahtev se predaje direktoru.

Odobrenje za izvođenje radova izdaje referent ZOP. Odobrenje sadrži:

-) Naziv davaoca odobrenja
-) Broj i datum
-) Naziv objekta i mesta na kome se radovi izvode
-) Opis radova
-) Vremenski period izvođenja radova
-) Mere ZOP koje treba preduzeti u cilju bezbednog izvođenja radova
-) Lično ime rukovodioca radova
-) Lično ime referenta ZOP - davaoca odobrenja
-) Potpis direktora i pečat privrednog društva

Ukoliko se desi da važnost odobrenja istekne a radovi nisu završeni, rukovodilac radova dužan je da traži produženje važnosti odobrenja, koje se produžava tek onda kada referent ZOP ponovo pregleda mesto zavarivanja i ustanovi da nema smetnji za produženje.

Odobrenje se izdaje u 3 primerka i to:

-) Rukovodiocu radova
-) Referentu ZOP i
-) Arhivi

Nakon izvedenih radova vrši se zapisnička primopredaja radova u kojoj učestvuju:

-) Rukovodilac izvođenja radova
-) Direktor
-) Referent ZOP

Zapisnik se sastavlja u dva primerka od kojih se jedan predaje rukovodiocu radova, a drugi zadržava referent ZOP.

Ukoliko se ustanovi da nakon davanja odobrenja postoji opasnost za izbijanje požara, referent ZOP postavlja vatrogasnu stražu.

Član 18.

Odobrenje za izvođenje radova zavarivanja izdaje se samo kada se referent ZOP uveri da je mesto za izvođenje radova u potpunosti pripremljeno i da su preduzete sve mere ZOP, u skladu sa odredbama Uredbe o merama ZOP pri izvođenju ovih radova.

Odobrenje se ne sme izdati u slučajevima:

1. Ako mesto nije pripremljeno za izvođenje navedenih radova
2. U prostorijama sa automatskim uređajima za otkrivanje požara, ako ovi uređaji nisu blokirani i ako se mogu oštetiti
3. Ako postoji opasnost od izbijanja eksplozije u prostorijama gde mogu nastati eksplozivne smeše ili u prostorijama gde se nalaze materije koje su opasne i mogu da izazovu požar ili eksploziju
4. Ako bi se radovi izvodili u prostoru u prisustvu velikih količina zapaljivih tečnosti, eksplozivnih materija ili drugih zapaljivih materija

Za bezbedno izvođenje radova neposredno su odgovorni:

-) Izvođač radova
-) Rukovodilac radova i
-) Referent ZOP

Započeti radovi zavarivanja obustaviće se kada se izmene uslovi rada u pogledu ZOP ili sam karakter izvođenja radova.

Kada se preduzmu potrebne mere zaštite, uz dopunu i ponovnu overu odobrenja radovi se mogu nastaviti.

Ako su se karakter i uslovi rada bitno izmenili, mora se zatražiti novo odobrenje za izvođenje radova.

U toku izvođenja radova obavezno je prisustvo vatrogasne straže sa pripravnim PP aparatima tipa "S".

VII PLAN EVAKUACIJE I UPUTSTVA ZA POSTUPANJE U SLUČAJU POŽARA

Član 19.

U slučaju izbijanja požara u objektima poslodavca, radi bezbedne evakuacije ljudi i imovine i sprečavanja širenja požara, postupa se po Planu evakuacije i uputstvima za postupanje u slučaju požara (dalje: Plan evakuacije).

Plan evakuacije donosi direktor.

Plan evakuacije ističe se na vidljivim mestima, u prizemlju i na svakom od etaža objekata, u hodnicima i u blizini svih izlaznih vrata.

Član 20.

Plan evakuacije sastoji se od tekstualnog dela čiju osnovnu sadržinu čine odredbe članova 21. do 28. ovih Pravila.

Plan evakuacije sastoji se i od grafičkog dela (crteža) sa sledećim osnovnom sadržinom:

-) Raspored i numeracija prostorija
-) Pravci kretanja ugroženih u slučaju evakuacije označeni strelicama zelene boje

U grafički deo Plana evakuacije, pored sadržine iz stava 2. ovog člana, unose se po potrebi i mesto i raspored mobilne vatrogasne opreme, zidnih hidranata, razvodnih elektro-ormana, ručnih javljača požara, ventila za gas i drugi korisni podaci, kao i legenda sa značenjem numeričkih i drugih znakova i simbola na crtežu.

Član 21.

Svi zaposleni su dužni da učestvuju u gašenju požara i spašavanju ljudi i ugrožene imovine.

Zaposleni koji primeti početni požar dužan je da ga uz pomoć najbližih PP aparata ugasi.

O pojavi početnog požara, zaposleni koji ga je primetio obaveštava najbliže ljudstvo glasnim uzvikom: POŽAR!!!

U trenutku prijema upozorenja o nastanku požara zaposleni su dužni da prekinu posao i što brže odu na mesto požara, uzimajući usput raspoložive PP aparate.

Zaposleni koji nemaju ručne vatrogasne aparate uklanjaju sve predmete koji bi se mogli zapaliti.

Član 22.

Ako zaposleni primeti požar koji se nalazi u razbuktaloj fazi, dužan je da ODMAH o požaru obavesti vatrogasno-spasilačku jedinicu pozivanjem broja 193.

O nastalom požaru obaveštava se i najbliža područna policijska uprava, odnosno policijska stanica Ministarstva unutrašnjih poslova.

Član 23.

U obaveštenju o nastanku požara, dežurnom u vatrogasno-sapasilačkoj jedinici daju se sledeći podaci:

1. Gde se pojavio požar
2. Vrsta objekta i materijala koji gori
3. Obim požara
4. Ima li opasnosti za ljudske živote i okolne objekte
5. Ime i prezime lica koje javlja o požaru, njegova adresa, odnosno broj telefona kojim se javlja o požaru

Član 24.

Nakon obaveštenja vatrogasno-spasilačke jedinice o nastalom požaru, zaposleni je dužan da isključi napajanje objekta električnom energijom na glavnom elektro razvodnom ormanu - G.R.O. kao i dovod zemnog gasa i tehničkih gasova na glavnom ventilu (pozicija G.R.O. i glavnog ventila za gas obeležena je na grafičkom prikazu plana evakuacije).

Član 25.

Evakuacijom ljudi i imovine i sprečavanjem širenja požara rukovode odgovorni radnici koji se u momentu izbijanja požara nalaze u objektu (svaki za svoj deo organizacione jedinice), sve dok rukovođenje akcijom gašenja požara i spasavanje ljudi i imovine ne preuzme rukovodilac teritorijalne vatrogasne jedinice (po dolasku na lice mesta).

Evakuacija se vrši najbezbednijim i, po pravilu, propisno obeleženim putevima za izlazak iz objekta zahvaćenog požarom.

Član 26.

Za vreme požara svi prisutni ili pozvani zaposleni dužni su da izvršavaju naloge Rukovodioca akcije gašenja požara.

Član 27.

Posle nastanka požara i davanja znaka za uzbunu zabranjena je upotreba fiksni telefona privrednog društva, izuzev za neodložne razgovore koji su u vezi sa nastalim požarom.

Član 28.

Gašenje požara i spasavanje ljudi i imovine vrši se dok se požar ne ugasi, odnosno spasavanje ne završi.

Zaposleni koji učestvuju u gašenju požara i spasavanju ljudi i imovine napuštaju mesto požara tek pošto se Rukovodilac akcije uveri da je požar ugašen i spasavanje uspešno završeno.

VIII TEHNIČKA OPREMA I SREDSTVA ZA GAŠENJE POŽARA**Član 29.**

U cilju sprovođenja mera ZOP, na osnovu odgovarajućih kriterijuma, određena su sredstva za gašenje požara, tip, kapacitet i broj protivpožarnih aparata.

Član 30.

Na osnovu procene o mogućim klasama požara i izbora odgovarajućih sredstava za gašenje tih požara, u objektima društva postavljeni su:

-) Prenosni PP aparati za gašenje suvim prahom oznake S-6A i S-9A
-) Prenosni PP aparati za gašenje ugljen-dioksidom oznake CO₂5
-) Unutrašnja i spoljašnja hidrantska mreža

Član 31.

Aparati za gašenje se raspoređuju i postavljaju u blizini mesta mogućeg izbijanja požara, uvek na uočljivom i pristupačnom mestu.

Upustvo za rukovanje odštampano je na samom aparatu.

Radi bolje vidljivosti i preglednosti mogu se pored aparata ili na ugroženim mestima od požara postaviti table sa upustvima za rukovanje aparatima za gašenje početnih požara.

IX PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 32.

Sva pitanja koja nisu regulisana ovim Pravilima, regulisaće se primenom odgovarajućih odredbi i važećih zakonskih propisa iz oblasti ZOP.

U slučaju izmene stanja na objektima ili promene važećih zakonskih i drugih propisa iz oblasti ZOP, izvršiće se izmene i dopune ovih Pravila.

Član 33.

Ova Pravila stupaju na snagu osmog dana od dana donošenja.

U Zasavici II,

19. 01. 2015.

Direktor

Stevan Zlatanović
Stevan Zlatanović